

متن و ترجمه‌ی کتاب

مختصر البصائر

مؤلف:

شیخ حسن بن سلیمان حلی

تصحیح، تحقیق و ترجمه:

دکتر امیر توحیدی

(هینت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز)

شرکت چاپ و نشر بین‌الملل

نام کتاب: مختصر البصائر
 مؤلف: شیخ حسن بن سلیمان حلی
 مترجم: امیر توحیدی
 نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۳۹۵
 لیتوگرافی، چاپ و صحافی: واژه پرداز اندیشه
 شمارگان: ۱۰۰ نسخه
 قیمت: ۴۰۰۰ ریال
 صفحه آرای: قلملمه کیمی مقدم، طیبیه محمدی
 طراح جلد: مهری سلیمی
 مسئول تولید: شریف شایان
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۷۰۰-۹

دفتر مرکزی:
 تهران، میدان استقلال، سعدی جنوبی، پلاک ۲،
 طبقه سوم
 تلفن: ۰۲۱-۳۳۹۲۲۹۵۹
 نمایر: ۳۳۹۱۸۶۰۲

فروشگاه مرکزی:
 میدان فلسطین، ضلع شمال شرق، پلاک ۴ و ۵
 تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۲۱۹۸۰
 نمایر: ۸۸۹۰۳۸۲۳

Email: intpub@intpub.ir
www.intpub.ir

سرشناسه
 عنوان قراردادی
 عنوان و نام پدید آور
 مشخصات نشر
 مشخصات ظاهری
 شابک
 وضعیت فهرست نویسی
 یادداشت
 موضوع
 موضوع
 شناسه افزوده
 شناسه افزوده
 شناسه افزوده
 رده بندی کنگره
 رده بندی دیویی
 شماره کتابشناسی ملی

حلی، حسن بن سلیمان، مؤلف اثر
 مختصر البصائر، فارسی - عربی
 بصائر الدرجات، برگزیده
 مختصر البصائر / مؤلف شیخ حسن بن سلیمان حلی، مترجم
 ترجمه امیر توحیدی
 تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۳۹۵
 ۷۳۲ ص
 ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۴-۷۰۰-۹
 قیفا
 کتابخانه، ص ۷۲۸
 احادیث شیعه - قرن ۸ ق
 Hadith (Shiites) -- Texts -- 14th century
 توحیدی، امیر، مترجم
 سعد بن عبدالله، ۳۰۱ ق
 سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین الملل
 ۱۳۹۵ ۶۰۴۲۱۲ ف ۵ ه الف / ۱۲۹ BP
 ۲۹۷/۲۱۲
 ۴۲۴۷۴۳

همه حقوق محفوظ است. هر گونه نسخه برداری،
 اعم از زیارتی و باز نویسی، ذخیره ای کامپیوتری
 اقتباس کلی و جزئی ایه جز اقتباس جزئی در نقد و
 بررسی، اقتباس در گویمه در مستند نویسی و مانند
 آنها بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق
 مراجع قانونی قابل پیگیری است.

فهرست مطالب:

۳۷	پیشگفتار.....
۴۹	کارهای انجام شده بر روی این اثر گرانسنگ.....
۵۱	مقدمه.....
۵۲	«ابوالقاسم سعد بن عبد الله» شعری علمی.....
۵۲	فعالیت های علمی.....
۵۲	استادان شیعی اشعری.....
۵۳	شاگردان.....
۵۴	آثار.....
۵۵	شماری از کتاب های سعد.....
۵۵	مناظره های علمی.....
۵۶	منزلت روایی.....
۵۷	گرایش روایی.....
۵۷	«حسن بن سلیمان حلی».....
۵۷	تولد و وفات.....
۵۸	اساتید.....
۵۸	شاگردان.....
۵۹	آثار.....

بَابُ فِي أَحَادِيثِ عُلُومِ أَهْلِ الْبَيْتِ عَلَيْهِ السَّلَامُ

- آمُوختن از روح القدس ۶۱
- ارواح پنجگانه در پیامبران و امامان ۶۳
- روح، بزرگ تر از جبرئیل و میکائیل ۶۴
- همراهی روح القدس با اهل بیت ..... بعد از رسول خدا ۶۵
- علم رسول خدا ..... به کتاب و ایمان پیش از بعثت ۶۶
- روح، بزرگ تر از جبرئیل و میکائیل ۶۷
- مثل روح مؤمن و بدست ۶۷
- تفاوت جبرئیل با روح ۶۸
- استحقاق زیارت روح در شب قدر برای امام ۶۹
- افزایش شبانه روزی علم امام ۶۹
- زمان الهام امامت به امام ۷۰
- اهل بیت ..... وارثان علم و نشانه های پیامبری ۷۰
- امام اداکننده ی امانت الهی ۷۱
- هدایت قرآن به امام ۷۲
- آغاز آگاهی امام نسبت به امام بعد از خودش ۷۲
- آخرین دقیقه از عمر امام ۷۳
- فقدان شایستگی برای آگاهی بر حلال و حرام ۷۳
- یکسانی علم اهل بیت ..... در حلال و حرام و تفسیر قرآن ۷۴
- آگاهی امام به چگونگی مرگ خود ۷۴
- اقرار انبیا ..... به سه چیز ۷۶
- نامه ی امام حسین ..... به بنی هاشم ۷۶
- خبر دادن امام از زمان مرگ خود ۷۷
- ویزگی حجت خدا ۸۰

۸۰.....	آگاهی امام به چگونگی مرگ خود.....
۸۱.....	خالی نبودن زمین از حجت خدا.....
۸۲.....	نشانه‌های امام.....
۸۳.....	خالی نبودن زمین از حجت خدا.....
۸۳.....	ماجرای امام صادق علیه السلام و منصور دوانیقی.....
۸۵.....	خواست امام بر عدم رؤیت دیگران.....
۸۶.....	خواست رسول خدا صلی الله علیه و آله بر عدم رؤیت ام جمیل.....
۸۷.....	قضاوت عادله به مردم، برگرفته از قضاوت اهل بیت علیهم السلام .....
۸۷.....	ویژگی‌های اهل دوشهر علیهم السلام .....
۹۱.....	حضور حجت خدا در قعر غرب عالم.....
۹۲.....	بیزاری از دشمنان خدا در عوالم مختلف.....
۹۴.....	حضور حجت خدا در شرق و غرب عالم.....
۹۵.....	جابلقا و جابرسا دوشهر خدا.....
۹۶.....	امام، حجت خدا بر دوازده هزار عالم.....
۹۶.....	امام متولی غسل امام.....
۹۷.....	علی علیه السلام فرستاده‌ی رسول خدا صلی الله علیه و آله در یمن.....
۹۹.....	داوری حجر الأسود بین امام سجاد علیه السلام و محمد بن حنفیه.....
۱۰۱.....	سخن گفتن رکن غربی با رسول خدا صلی الله علیه و آله .....
۱۰۲.....	سخن گفتن گوشت مسموم با رسول خدا صلی الله علیه و آله .....
۱۰۲.....	اطاعت جن از امام باقر علیه السلام در مسجد الحرام.....
۱۰۳.....	نکلم سه حیوان در زمان رسول خدا صلی الله علیه و آله .....
بابُ فِي الْكَرَاتِ وَحَالَاتِهَا وَمَا جَاءَ فِيهَا	
۱۰۷.....	تحقق کشته شدن و مردن برای مؤمن.....
۱۰۸.....	انذار رسول خدا صلی الله علیه و آله و چیرگی آن حضرت در رجعت.....

- ۱۰۹..... علی علیه السلام، عذاب شدید در رجعت
- ۱۰۹..... ایام الله
- ۱۱۰..... سرور اهل آسمان و زمین از ظهور حضرت مهدی علیه السلام
- ۱۱۰..... امام حسین علیه السلام، اولین بازگشت کننده ی به دنیا
- ۱۱۱..... وضعیّت دشمنان اهل بیت علیهم السلام در رجعت
- ۱۱۱..... یاری شدن انبیا و ائمه ی هدی علیهم السلام در رجعت
- ۱۱۲..... تفاوت میان مرگ و قتل
- ۱۱۳..... کشته شدن مردگان و مردن کشته شدگان مؤمن در رجعت
- ۱۱۴..... بازگشت رسول خدا صلی الله علیه و آله و حضرت امیر علیه السلام در رجعت
- ۱۱۵..... جنگ با پیروان دجال
- ۱۱۵..... کوری در آخرت، همان کوری در رجعت
- ۱۱۶..... جنگ مردگان با زنده ها
- ۱۱۷..... قدریّه انکارکنندگان رجعت
- ۱۱۸..... شباهت ابن دزبای مردی از بنی اسرائیل
- ۱۱۸..... خدا، خریدار جان و مال مؤمنان در رجعت
- ۱۱۹..... بازگشت رسول خدا صلی الله علیه و آله و حضرت امیر علیه السلام در رجعت
- ۱۲۰..... سؤال شوندگان در قبر و در رجعت
- ۱۲۰..... قدریّه انکارکنندگان رجعت
- ۱۲۱..... مدّت فرمانروایی امام حسین علیه السلام در رجعت
- ۱۲۲..... پسری مسن تر از پدر
- ۱۲۳..... بازگشت اصحاب حضرت امیر علیه السلام به دنیا بعد از مرگ
- ۱۲۳..... هفتاد برگزیده از قوم موسی علیه السلام
- ۱۲۴..... زنده شدن عَمریو، پس از صد سال
- ۱۲۵..... تحقق کشته شدن و مردن برای مؤمن
- ۱۲۶..... زنده شدن هزاران نفر از بنی اسرائیل بعد از مردن

۱۲۷.....	امام حسین علیه السلام اولین بازگشت کننده‌ی به دنیا .....
۱۲۷.....	بازگشت رسول خدا صلی الله علیه و آله و حضرت امیر علیه السلام در رجعت .....
۱۲۷.....	نحوه‌ی برخورد صحیح با مخالفان .....
۱۲۸.....	سؤال از امور بزرگ .....
۱۲۸.....	جنگ مردگان با زنده‌ها .....
۱۲۹.....	کشته شدن مردگان و مردن کشته شدگان مؤمن در رجعت .....
۱۳۰.....	اهل عراق و رجعت .....
۱۳۰.....	جنگ یاران امام صادق علیه السلام در رجعت .....
۱۳۱.....	راه علی علیه السلام همان راه خدا .....
۱۳۱.....	پیامبران، یاری کنندگان حضرت امیر علیه السلام در رجعت .....
۱۳۲.....	مقام حضرت امیر علیه السلام .....
۱۳۳.....	قیام و انذار رسول خدا صلی الله علیه و آله در رجعت .....
۱۳۳.....	زندگی و مرگ پیش از قیامت .....
۱۳۴.....	درخواست امام صادق علیه السلام از خدا در مورد اسماعیل .....
۱۳۴.....	آخرین بازگشت حضرت امیر علیه السلام به دنیا .....
۱۳۶.....	کشته شدن ابلیس به دست رسول خدا صلی الله علیه و آله در رجعت .....
۱۳۷.....	حسابرسی قبل از قیامت توسط امام حسین علیه السلام .....
۱۳۷.....	امام حسین علیه السلام اولین بازگشت کننده‌ی به دنیا .....
۱۳۸.....	بازگشت همه چیز به حقیقت خود در رجعت .....
۱۳۸.....	قصاص در رجعت .....
۱۳۹.....	نظر امام صادق علیه السلام در مورد رجعت .....
۱۴۰.....	انتهای هدای علیه السلام فرمانروایان در بهشت و رجعت .....
۱۴۰.....	امام حسین علیه السلام اولین بازگشت کننده‌ی به دنیا .....
۱۴۱.....	بازگشت حضرت امیر علیه السلام با امام حسین علیه السلام به دنیا .....

- ۱۴۲..... بازگشت مجدد حضرت امیر علیه السلام با رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۱۴۲..... معنای صدیق، فاروق و امین در کلام رسول خدا صلی الله علیه و آله
- أَحَادِيثُ فِي الرَّجْعَةِ مِنْ غَيْرِ طَرِيقِ سَعْدٍ
- ۱۴۵..... زمان خروج دجال
- ۱۴۶..... علامات خروج دجال
- ۱۴۸..... هویت دجال
- ۱۴۹..... توانمندی های دجال
- ۱۴۹..... ادعاهای دجال
- ۱۵۰..... پیروان دجال
- ۱۵۰..... طاقه الکبری
- ۱۵۱..... خروج دابة الأرض
- ۱۵۱..... مقتدای مسیح
- ۱۵۲..... آفرینش نوری رسول خدا صلی الله علیه و آله و ائمه هدی علیهم السلام
- ۱۵۳..... پیمان انبیا بر یاری وصی رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۱۵۴..... جنگ مردگان با زنده ها
- ۱۵۵..... فضائل حضرت امیر علیه السلام
- ۱۵۸..... دعای روز سوم شعبان
- ۱۶۰..... بازگشت اهل بیت علیهم السلام در فرازهایی از زیارت جامعه کبیره
- ۱۶۲..... بازگشت حضرت عباس علیه السلام به دنیا
- ۱۶۲..... گفتگوی خدا با پیامبر صلی الله علیه و آله در معراج
- ۱۶۴..... فضائل حضرت امیر علیه السلام در معراج
- ۱۶۴..... خبر دادن رسول خدا صلی الله علیه و آله از شهادت امام حسین علیه السلام
- ۱۶۵..... فرود سوارانی با مرکب هایی از نور
- ۱۶۶..... پرچم و شمشیر رسول خدا صلی الله علیه و آله در دست حضرت مهدی علیه السلام

- خروج دانیال و یوشع با حضرت امیر علیه السلام ۱۶۶
- نزول برکات از آسمان ۱۶۷
- فتنه ای سخت برای شیعه در زمان غیبت امام ۱۶۸
- سه ندا در ماه رجب ۱۶۹
- دیده شدن بدنی در قرص خورشید ۱۶۹
- یازده هدایت یافته پس از حضرت مهدی علیه السلام ۱۷۰
- خروج منتقم خود امام حسین علیه السلام ۱۷۰
- اسامی حضرت امیر علیه السلام در آسمان، در وصیت رسول خدا صلی الله علیه و آله ۱۷۱
- اوصیای رسول خدا صلی الله علیه و آله یکی پس از دیگری ۱۷۲
- عدم جواز جهالت به رجعت ۱۷۴
- حوض کوثر در دنیا یا در آخرت ۱۷۵
- جنبنده ای از زمین ۱۷۵
- پراکنده شدن اصحاب حضرت امیر علیه السلام اطراف ایشان ۱۷۶
- سخت و دشوار بودن امر اهل بیت علیهم السلام ۱۷۷
- ایام الله ۱۷۸
- فضائل حضرت امیر علیه السلام ۱۷۸
- تفاوت برانگیخته شدن انسان ها در رجعت و قیامت ۱۷۹
- پیامبران یاری کنندگان حضرت امیر علیه السلام در رجعت ۱۸۰
- بلوغ علمی جابر ۱۸۱
- نامیدن رسول خدا صلی الله علیه و آله حضرت امیر علیه السلام را به دابة الأرض ۱۸۲
- بازگشت حضرت امیر علیه السلام به زیباترین شکل ۱۸۳
- تفاوت برانگیخته شدن انسان ها در رجعت و قیامت ۱۸۳
- بازگشت کافران و مؤمنان خالص به دنیا ۱۸۴
- نشان دادن دابة الأرض توسط عمار ۱۸۵

- حضرت امیر علیه السلام بزرگ‌ترین آیهی خدا ۱۸۶
- بلوغ علمی جابر ۱۸۷
- بازگشت رسول خدا صلی الله علیه و آله به دنیا ۱۸۷
- رسول خدا صلی الله علیه و آله پیامبری برای همه‌ی مردم ۱۸۷
- دوبار، زندگی و مرگ ۱۸۹
- بازگشت رسول خدا صلی الله علیه و آله و اهل بیت علیهم السلام به دنیا ۱۸۹
- یاری شدن انبیا و ائمه‌ی هدی علیهم السلام در رجعت ۱۸۹
- ائمه‌ی هدی علیهم السلام آیات الهی ۱۹۰
- دستور به صبر تا زمان رحلت ۱۹۰
- امامت تا قیامت در نسل امام حسن علیه السلام ۱۹۲
- اهل بیت علیهم السلام فرمانروایان زمین ۱۹۳
- رجعت، روز شنیدن آن فریاد ۱۹۳
- رجعت، روز شکافته شدن زمین ۱۹۴
- شمشیر، عذاب در رجعت ۱۹۴
- علامت‌گذاری برینی مخالفان در رجعت ۱۹۴
- سخن حضرت امیر علیه السلام با زفر ۱۹۵
- انذار رسول خدا صلی الله علیه و آله در رجعت ۱۹۶
- ناسپاسی نسبت به حضرت امیر علیه السلام ۱۹۶
- رجعت برای رسول خدا صلی الله علیه و آله بهتر از دنیا ۱۹۸
- بازگشت امام حسین علیه السلام و اصحابش به دنیا ۱۹۸
- اولین بازگشت‌کننده به دنیا ۲۰۰
- امام حسین علیه السلام متولی غسل و کفن حضرت مهدی علیه السلام ۲۰۱
- دوازده هدایت یافته بعد از حضرت مهدی علیه السلام ۲۰۱
- خروج «منتصر» و «سفاح» در رجعت ۲۰۱
- مدت فرمانروایی رسول خدا صلی الله علیه و آله و حضرت امیر علیه السلام در رجعت ۲۰۲

- دنيا، سراى تسلط دشمن خدا برولى خدا..... ۲۰۲
- زنده شدن فردى توسط حضرت عيسى عليه السلام..... ۲۰۳
- خبر دادن رسول خدا صلى الله عليه وآله وسلم از شهادت امام حسين عليه السلام..... ۲۰۵
- فرود سوارانى با مركب هاى از نور..... ۲۰۶
- بر چم و شمشير رسول خدا صلى الله عليه وآله وسلم در دست حضرت مهدى عليه السلام..... ۲۰۶
- خروج دانيال ويوشع با حضرت اميرالمؤمنين عليه السلام..... ۲۰۷

بَابُ فِي رِجَالِ الْأَعْرَافِ

- مردانى بر اعراف..... ۲۰۹
- آل محمد عليه السلام همان اعرافند..... ۲۱۰
- اعراف ديوارى بين بهشت و جهنم..... ۲۱۲
- سؤالات منكر و نكير..... ۲۱۳
- لزوم وجود عالمى در هر زمان..... ۲۱۴
- اصحاب صراط..... ۲۱۵
- معانى اعراف..... ۲۱۶
- آل محمد عليه السلام چشمه هاى زلال..... ۲۱۷
- اعراف گرامى ترين خلق نزد خدا..... ۲۱۸
- اثمه هدى عليه السلام بر آستانه ي بهشت..... ۲۱۸
- آل محمد عليه السلام همان اعرافند..... ۲۱۹
- منحرف شوندگان از صراط..... ۲۱۹
- آل محمد عليه السلام اصحاب اعرافند..... ۲۲۰

بَابُ فِي فَضْلِ الْأَئِمَّةِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَ مَا جَاءَ فِيهِمْ مِنَ الْقُرْآنِ الْعَزِيزِ

- «رمضان» اسمى از اسماء خدا..... ۲۲۱
- امام دژ محكم..... ۲۲۲
- اهل بيت عليه السلام همان سراى آخرت..... ۲۲۲

۲۲۳.....	علم امام
۲۲۴.....	باب ناطق
۲۲۴.....	امام صامت و امام ناطق
۲۲۵.....	رحمان معلم قرآن
۲۲۵.....	وعده‌ی خداوند به رسول خدا ﷺ
۲۲۸.....	خبر از آنچه بوده و خواهد بود
۲۲۹.....	چگونگی علم امام به کتاب خدا
۲۲۹.....	نیم حرفی از علم امام
۲۳۰.....	گستره‌ی علم امام
۲۳۲.....	نابودی یک چهارم مردم
۲۳۳.....	مردن به مرگ جاهلیت
۲۳۳.....	جایگاه امام
۲۳۴.....	جایگاه امام، بزرگ‌ترین جایگاه نزد خدا
۲۳۵.....	فرمانروایی بزرگ
۲۳۵.....	مردن به مرگ جاهلیت
۲۳۷.....	نیاز مردم به علم امام
۲۳۸.....	فرمانروایی بزرگ
۲۳۸.....	انذار امام همانند انذار رسول خدا ﷺ
۲۳۹.....	امامان و ارثان علم رسول خدا ﷺ
۲۳۹.....	حضرت امیر ﷺ عالم این امت
۲۴۰.....	معیار باطل بودن علوم دینی
۲۴۰.....	تکلم امام به زبان پرندگان
۲۴۱.....	قبض و بسط برای علم امام
۲۴۱.....	اثمه‌ی هدی ﷺ و ارثان انبیا
۲۴۲.....	فرجام تبعیت از امام

۲۴۲	سفارش خداوند متعال به انبیا .....
۲۴۳	گفتگوی خداوند با پیامبر ﷺ در معراج .....
۲۴۴	فضائل حضرت امیر ﷺ .....
۲۴۴	فضائل حضرت امیر ﷺ در معراج .....
۲۴۵	منظور از پیوستگی آیات قرآن .....
۲۴۵	ولایت اهل بیت علیهم السلام نازل شده از سوی خدا .....
۲۴۵	ولایت همان صلح و سازش .....
۲۴۶	نزول ولایت بر رسا خدا ﷺ .....
۲۴۶	صحیفه های پاک .....
۲۴۶	بازمانده ای از علم اوصیای انبیا .....
۲۴۷	نیاز مردم به علم امام .....
۲۴۷	چگونگی حضور دو امام در زمین .....
۲۴۸	ائمه ای هدی علیهم السلام گواهان بر مردم .....
۲۴۸	گستره ی علم امام .....
۲۴۹	قلب امام ظرف اراده و مشیت خدا .....
۲۴۹	حضرت امیر ﷺ گوش شنوا .....
۲۴۹	سینه ی امام جایگاه علم .....
۲۵۰	احتجاج خداوند به آیهی اکمال دین .....
۲۵۱	منظور از اولی التهنی .....
۲۵۳	اجزای علم .....
۲۵۳	ویژگی های اهل بیت علیهم السلام .....
۲۵۴	علت نام گذاری حضرت امیر ﷺ به «امیرالمؤمنین» .....
۲۵۴	اسماء رسول خدا ﷺ در قرآن .....
۲۵۵	حضرت امیر ﷺ میزان و راه مستقیم .....

- بیان فضائل به اذن خدا ۲۵۶
- حدیثی از حضرت امیر علیه السلام در مورد امام حسن و امام حسین علیهما السلام ۲۵۶
- همراهی حضرت امیر علیه السلام با رسول خدا صلی الله علیه و آله در هفت موطن ۲۵۹
- اجازه‌ی شرفیابی خدمت امام هفتم علیه السلام ۲۶۲

بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّسْلِيمِ لِمَا جَاءَ عَنْهُمْ وَمَا قَالُوهُ علیهم السلام

- رستگاری تسلیم‌شوندگان ۲۶۵
- تسلیم به داور حکم امام ۲۶۶
- نجات تسلیم‌شوندگان ۲۶۸
- منظور از کسب حیات ۲۶۹
- عدم تسلیم به حکم امام بر سر ۲۶۹
- امر شدن مردم به سه چیز ۲۷۰
- رستگاری تسلیم‌شوندگان ۲۷۰
- تسلیم شدن نشانه‌ی ایمان ۲۷۱
- تسلیم شدن به امر امام در هر حال ۲۷۲
- رستگاری تسلیم‌شوندگان ۲۷۲
- فرجام دشنام دهنده به حضرت امیر علیه السلام ۲۷۳
- رستگاری تسلیم‌شوندگان ۲۷۴
- امر شدن به سه چیز ۲۷۴
- امام، هدایت‌کننده و هدایت شده ۲۷۵
- منجر نشدن هر تکذیبی به کفر ۲۷۵
- تسلیم‌شوندگان همان اصیل‌زادگان ۲۷۶
- برگزیدگان روز قیامت ۲۷۶
- راه‌هایی از اختلاف احادیث ۲۷۷
- تسلیم همان فروتنی ۲۷۸

۲۷۹.....	رستگاری تسلیم شوندگان
۲۷۹.....	نشانه‌ی تسلیم شوندگان
۲۸۰.....	موجبات چشم روشنی اهل بیت علیهم‌السلام
۲۸۰.....	حق آشکار
۲۸۱.....	تسلیم شوندگان همان اصیل‌زادگان
۲۸۲.....	چگونگی ایمان به نهان و آشکار
۲۸۲.....	تکذیب سخن اهل بیت علیهم‌السلام
۲۸۳.....	بازگرداندن حدیث به اهل بیت علیهم‌السلام
۲۸۳.....	نهی از باطل شمردن کلام اهل بیت علیهم‌السلام
۲۸۴.....	نهی از تکذیب حدیث اهل بیت علیهم‌السلام
۲۸۵.....	نقل حدیث آنگونه که شنیده شده
باب فی نوادرِ مُختَلِفِیْنِ کَتابِ اَیِّ عَبدِاللهِ علیه‌السلام اِلَی الْمُفَضَّلِ بْنِ عُمَرَ	
۲۸۷.....	اهل بیت علیهم‌السلام اصل تمام خیر و دشمنانشان اصل تمام شر
۲۸۸.....	نهی از تطبیق آیات بر افراد بدون دلالت امام
۲۸۸.....	ایمان توأم به ظاهر و باطن
۲۸۹.....	پاسخ امام صادق علیه‌السلام به نامه‌ی مفضل
۲۹۰.....	حقیقت دین، معرفت رجال
۲۹۰.....	اکتفا به علم بدون عمل
۲۹۱.....	جواز کوتاهی در عمل بر اثر معرفت
۲۹۲.....	تفسیر سؤال مفضل در پاسخ امام
۲۹۳.....	شرک آشکار
۲۹۴.....	تجاوز به حدود خدا
۲۹۵.....	معرفت و ولایت پیامبران، اصل دین
۲۹۵.....	معنای حلال و حرام

۲۹۷.....	فروع حرام.....
۲۹۷.....	امرو نهی خداوند.....
۲۹۹.....	اصل دین.....
۲۹۹.....	معرفت ظاهری و باطنی.....
۳۰۰.....	گواهی به حق بدون اعتقاد قلبی.....
۳۰۱.....	تحقق شناخت اعمال عبادی به سبب پیامبر ﷺ.....
۳۰۲.....	پیامبر ﷺ و اسطه‌ی بین خلق و خدا.....
۳۰۲.....	انکار پیامبر ﷺ، انکار دین خدا.....
۳۰۳.....	شناخت و اطاعت خدا، امان شناخت و اطاعت رجال.....
۳۰۴.....	شناخت، مقدمه‌ی عمل.....
۳۰۵.....	ظاهر و باطن اعمال.....
۳۰۶.....	معرفت، شرط پذیرش عمل.....
۳۰۷.....	پذیرش اعمال عبادی مشروط به شناخت، امر ﷺ.....
۳۰۸.....	بزرگداشت حق خدا و کرامت پیامبر ﷺ.....
۳۰۹.....	متعه‌ی زنان.....
۳۱۱.....	متعه‌ی حیج.....
۳۱۲.....	حلال شمردن شهادت دروغ.....
۳۱۳.....	نحوه‌ی قضاوت رسول خدا ﷺ.....
۳۱۴.....	مشابهت سنت‌ها در امت‌ها.....
۳۱۵.....	پیامبر ﷺ راهنمایی به سوی خدا.....
۳۱۶.....	شنیدن و عدم درک.....
۳۱۷.....	گرامی داشتن پیامبر ﷺ از جانب خداوند.....
۳۱۷.....	شرک ورزیدن به خدا.....

بَابُ فِي صِفَاتِهِمْ وَمَا فَضَّلَهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِهِ

- سؤال در مورد کتاب خدا و اهل بیت پیامبر ﷺ ۳۱۹
- جدایی نا پذیری کتاب خدا و امام ۳۲۰
- دو رفیق همراه ۳۲۰
- دریافت طعم شیرین ایمان ۳۲۱
- امام عالم به مبهمات وحی ۳۲۲
- تمسک به قرآن و سرت مانع گمراهی ۳۲۲
- بَابُ مَا جَاءَ فِي التَّسْلِيمِ لِمَا جَاءَ عَنْهُمْ وَفِي مَنْ رَدَّهُ وَأَنْكَرَهُ
- مرگ ناگهانی برای مؤمن و کافر ۳۲۵
- جواز انکار و عدم انکار حدیث ۳۲۷
- سخن ماسخن آل محمد ﷺ ۳۲۷
- تسلیم و عدم تسلیم به اهل بیت ﷺ ۳۲۸
- سؤالات یکسان و پاسخ های گوناگون ۳۲۸
- ایمان کامل ۳۳۰
- سه چیز ارزنده ۳۳۱
- بازگشت به قول امام در موارد اختلاف ۳۳۲
- انکار و فراموشی حدیث ۳۳۲
- سخن ماسخن آل محمد ﷺ ۳۳۳
- پذیرش حدیث متأخر ۳۳۳
- سؤال، برای ایجاد اختلاف ۳۳۴
- مخالفت سلیمان با داود ۳۳۶
- سؤالات یکسان و پاسخ های گوناگون ۳۳۶
- استقامت، تسلیم و کتمان ۳۳۸
- نور امام در دل های مؤمنان ۳۳۹

- دوستی اهل بیت علیهم السلام، پاک کننده ی قلب ۳۴۰
- راه گریز از باطل ۳۴۱
- درجات مردم در تحمّل حدیث ۳۴۱
- سؤالات یکسان و پاسخ های گوناگون ۳۴۲
- محبوب ترین اصحاب نزد امام باقر علیه السلام ۳۴۴

بَابُ فِي كِتْمَانِ الْحَدِيثِ وَإِذَاعَتِهِ

- کتمان حدیث اهل بیت علیهم السلام ۳۴۵
- فرجام افشای سر اهل بیت علیهم السلام ۳۴۵
- دو ویژگی تباه شده ۳۴۷
- سخت و دشوار بودن امر اهل بیت علیهم السلام ۳۴۷
- شناسای خدا و نا شناسای مردم ۳۴۸
- کتمان حدیث و ایمان قلبی ۳۵۰
- پرستش خدا در ستر ۳۵۰
- مَثَل شیعیان، مَثَل اصحاب کُهِف ۳۵۱
- خشنودی اهل بیت علیهم السلام در بازداشتن زبان و کتمان حدیث ۳۵۱
- حدّ جواز بیان حدیث ۳۵۲
- راه های جلوگیری از افشای حدیث ۳۵۳
- گستره ی علم امام به کتاب خدا ۳۵۳
- دو ویژگی تباه شده ۳۵۴
- امر به کتمان حدیث و عدم افشای آن ۳۵۴
- عامل عزّت و ذلّت ۳۵۶
- مذمّت افشای حدیث برای نا اهل ۳۵۶
- جواز نقل حدیث ۳۵۷
- بی کسی امام ۳۵۷

۳۵۷	خشم خدا بر ائمه پیامبر ﷺ بر اثر شهادت امام حسین ﷺ
۳۵۸	قرار گرفتن سر اهل بیت ﷺ در دست دشمنان
۳۵۸	بحوثی مجالست با دیگران
۳۵۹	فدیه‌ی امام سجّاد علیه السلام برای دو خصلت
۳۵۹	قومی سرزنش شده
۳۶۰	کشتن اهل بیت ﷺ به عمد
۳۶۰	افشای سر، عامل کشته شدن انبیا
۳۶۰	سنت شدن کتمان وصیت
۳۶۱	کافی بودن علم خدا و امام را اعتقادات
۳۶۱	تقیّه، سپر مؤمن
۳۶۲	چفت و بست دهان
۳۶۳	الزام به سکوت هنگام سیطروی دشمن
۳۶۳	اصناف سه گانه‌ی مردم
۳۶۴	ولایت خدا سَری از سوی او به آل محمد ﷺ
۳۶۴	تحدیر از افشای سر
۳۶۵	مانع اصلی بیان حدیث از سوی اهل بیت ﷺ
۳۶۶	محبت قلبی و مخالفت عملی
۳۶۷	دفاع خدا از اولیانش
۳۶۷	دم فرو بستن شیعه، از گفتن اسرار
۳۶۸	عبادت پنهانی و آشکار خدا
۳۶۸	کتمان: نور، افشا: حسرت
۳۶۹	کتمان حق
۳۶۹	نبود حدّ اقل سه مؤمن
۳۶۹	حکم سنگسار

۳۷۰..... افشای سر به منزله‌ی انجام فحشا.....

بَابُ فِي احْتِمَالِ حَدِيثِ آلِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ

۳۷۱..... انکار فضائل اهل بیت علیهم السلام برابر با کفر.....

۳۷۲..... عدم تحمل مردم برای پذیرش فضائل آل محمد علیهم السلام.....

۳۷۴..... سفید شدن ناگهانی موی سر و ریش.....

۳۷۴..... معیت شیطان با اهل بیت علیهم السلام.....

۳۷۵..... برتری حضرت امیر علیه السلام بر انبیاء گذشته.....

۳۷۶..... برتری علم ائم باقی علیهم السلام بر علم حضرت موسی و حضرت خضر علیهم السلام.....

۳۷۷..... اعلمیت حضرت امیر علیه السلام بر حضرت موسی و حضرت عیسی علیهم السلام.....

۳۷۷..... شاهد قرآنی بر این برتری.....

۳۷۹..... اقرار ابوبکر به جانشینی حضرت امیر علیه السلام.....

۳۷۹..... اقرار ابوبکر به سرپرستی حضرت امیر علیه السلام بعد از رسول خدا صلی الله علیه و آله.....

۳۷۹..... نشان دادن رسول خدا صلی الله علیه و آله به ابوبکر توسط حضرت امیر علیه السلام بعد از وفات آن حضرت.....

۳۸۰..... بر حذر داشتن رسول خدا صلی الله علیه و آله ابوبکر را از غصب خلافت حضرت امیر علیه السلام.....

۳۸۱..... بازداشتن عمر، ابوبکر را از بازگرداندن خلافت به حضرت امیر علیه السلام.....

۳۸۲..... نشان دادن حضرت امیر علیه السلام به مردم توسط امام حسین علیه السلام بعد از وفات امام حسن علیه السلام.....

۳۸۲..... رؤیت حضرت امیر علیه السلام به هنگام برای مؤمن و منافق.....

۳۸۳..... درخواست معاویه از حضرت علی بن الحسین علیه السلام.....

۳۸۳..... امام باقر علیه السلام در رمی جمرات.....

۳۸۴..... استقبال امام حسین علیه السلام از امام سجاد علیه السلام بعد از شهادت آن حضرت.....

۳۸۵..... دیدار رسول خدا صلی الله علیه و آله با حضرت آدم و حضرت نوح علیهم السلام در مسجد الحرام.....

۳۸۶..... بسیاری ضحّه زننده و فریاد کننده و کمی حج گزار.....

۳۸۷..... بینا شدن ابا بصیر توسط امام صادق علیه السلام.....

۳۸۷..... رؤیت مسخ شدگان مخالف اهل بیت در حج.....

۳۸۸.....	ازگشت ابا بصیر به ناینبایی
۳۸۸.....	صورت واقعی اکثر حج گزاران
۳۸۹.....	خبر رسول خدا ﷺ به حضرت امیر ﷺ از وقایع آینده
۳۹۰.....	شانه‌ی محدث
۳۹۰.....	سخن گفتن جبرئیل و میکائیل با حضرت امیر ﷺ
۳۹۱.....	خالی نبودن زمین از عالم
۳۹۱.....	گزارش وقایع شبانه رزی به امام
۳۹۲.....	امام جبران کننده ساستی‌ها و زیادت‌ها در دین
۳۹۲.....	تفاوت میان رسول، نبی و محدث
۳۹۳.....	آگاهی امام به زبان حیوانات
۳۹۴.....	آگاهی امام به زبان پرندگان
۳۹۵.....	اطاعت باد دیور از رسول خدا ﷺ
۳۹۵.....	سیر آسمانی اصحاب رسول خدا ﷺ به سرزمین اصحاب کهف
۳۹۶.....	پاسخ اصحاب کهف به حضرت امیر ﷺ
۳۹۷.....	جبرئیل، خادم امیر المؤمنین ﷺ
۳۹۸.....	وجود نوری رسول خدا ﷺ و حضرت علی ﷺ چهارده هزار سال پیش از ولادت حضرت آدم ﷺ
۳۹۹.....	شفا و توانمندی بر اثر دیدار حضرت مهدی ﷺ
۳۹۹.....	اعطای قدرت چهل مرد به مؤمنان در زمان ظهور حضرت مهدی ﷺ
۴۰۰.....	برداشته شدن ترس ازدل‌های مؤمنان و ترسان شدن دل‌های مخالفان
۴۰۱.....	کامل شدن خرده‌ها توسط حضرت مهدی ﷺ
۴۰۱.....	افزونی قدرت شنوایی و بینایی شیعیان در زمان حضرت مهدی ﷺ
۴۰۱.....	آشکار شدن بیست و پنج حرف علم در زمان حضرت مهدی ﷺ
۴۰۲.....	برخورد جبرئیل با فرشته‌ی مرگ
۴۰۳.....	کافر شدن مردم بر اثر دیدن شگفتی‌های حضرت امیر ﷺ

- آبی سردتر از برف ۴۰۷
- دیدار شمعون با وصی خاتم النبیین ﷺ ۴۰۸
- چشمه‌ی «راحوما» ۴۰۹
- گشوده شدن آسمان‌ها برای حضرت ابراهیم ﷺ و رسول خدا ﷺ و ائمه‌ی هدی ﷺ ۴۰۹
- آگاهی ائمه‌ی هدی ﷺ از اخبار آسمان‌ها و زمین ۴۱۱
- مصائب رانده بر اهل بیت ﷺ جهت ترفیع درجات ۴۱۲
- اعتقاد رفدای مالک در مورد خدا ۴۱۳
- «ید» همان قدرت ۴۱۴
- ویژگی‌های اولوا لألبار ۴۱۵
- سقوط یا رفعت ۴۱۶
- ائمه‌ی هدی ﷺ تنها وارثان رسول خدا ﷺ ۴۱۷
- باب فی ائمة آل محمد ﷺ اجمعین و أَنَّ حَدِيثَهُمْ صَعْبٌ مُسْتَصْعَبٌ
- انکار حدیث آل محمد ﷺ همان کفر ۴۱۹
- اصحاب حضرت مهدی ﷺ دلیرتر از شیر و بزرگوارتر از رنیزه ۴۲۰
- انتخاب شدگان برای تحمل امر اهل بیت ﷺ ۴۲۰
- بغض نسبت به اهل بیت ﷺ و عدم ادای حق آنان ۴۲۱
- شرط افزودن حدیث برای دیگران ۴۲۲
- برتری مؤمن ممتحن بر دیگران ۴۲۳
- همیشه تازه بودن حدیث اهل بیت ﷺ ۴۲۳
- تفاوت سلمان با ابوذر ۴۲۴
- تنها حاملان حدیث آل محمد ﷺ ۴۲۴
- عدم آگاهی شیعه به کُنه حدیث اهل بیت ﷺ ۴۲۷
- نحوه‌ی معاشرت با مردم ۴۲۸
- سه گروه، حامل امر اهل بیت ﷺ ۴۲۸

- ۴۲۹..... امر اهل بیت علیهم السلام، رازی درون راز دیگر
- ۴۲۹..... پوشیده بودن امر اهل بیت علیهم السلام
- ۴۳۰..... امر اهل بیت علیهم السلام رازی پوشیده
- ۴۳۰..... عمل به حدیث دشوار و صبر بر آن
- ۴۳۱..... معنای حدیث سخت و دشوار
- ۴۳۲..... قلب متمرکز، تحمّل کننده ی حدیث اهل بیت علیهم السلام
- ۴۳۳..... سخنان حمزان نزد امام صادق علیه السلام
- ۴۳۴..... تنها حاملان امر ال علیهم السلام محمد صلی الله علیه و آله
- ۴۳۵..... حضرت امیر علیه السلام پیشی گرفته رانان به خدا و رسول صلی الله علیه و آله
- ۴۳۶..... اولین نماز حضرت امیر علیه السلام با رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۴۳۶..... فرود آمدن رسول خدا صلی الله علیه و آله در قبا
- ۴۳۷..... انتظار رسول خدا صلی الله علیه و آله برای آمدن حضرت امیر علیه السلام
- ۴۳۷..... نقل مکان رسول خدا صلی الله علیه و آله از قبا به همراه حضرت امیر علیه السلام
- ۴۳۸..... رها کردن زمام شتر مأمور
- ۴۳۸..... سکونت رسول خدا صلی الله علیه و آله و حضرت علی علیه السلام در منزل ابی‌توب بصاری
- ۴۳۹..... عدم همراهی ابوبکر با رسول خدا صلی الله علیه و آله در قبا
- ۴۴۰..... خشم و تنفر ابوبکر از اقدام رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۴۴۰..... اندوه شدید رسول خدا صلی الله علیه و آله بر اثر فوت حضرت خدیجه و حضرت ابوطالب علیه السلام
- ۴۴۱..... آغاز وجوب نماز بر مسلمانان به صورت کنونی

أَحَادِيثُ الْقَضَاءِ وَالْقَدَرِ

- ۴۴۳..... فسخ کردن اراده‌ها و شکستن تصمیم‌ها
- ۴۴۴..... توانمندی مردم بر انجام و ترک اوامر و نواهی الهی
- ۴۴۴..... عاقبت دروغ بستن به خدا
- ۴۴۷..... سؤال از زمان برپایی ساعت (ظهور، رجعت، قیامت)

- ۴۴۷..... جایگاهی وسیع تر از مابین آسمان و زمین
- ۴۴۸..... هماهنگی تکلیف با توانایی
- ۴۴۸..... عدم تفویض امر به بندگان
- ۴۴۹..... اعطای یک اصل توسط امام در مورد جبر و اختیار
- ۴۵۰..... مخلوق بودن قضا و قدر
- ۴۵۰..... اعتقاد امام صادق علیه السلام در مورد قضا و قدر
- ۴۵۱..... عذاب شدن رواح قدری مذهبیان تا قیامت
- ۴۵۱..... نزول آیاتی در مورد قدر
- ۴۵۲..... بی نصیبی دوگرم از ابرم
- ۴۵۲..... چگونگی محسوس شدن خدای بندگان تقدیر خدا
- ۴۵۳..... نزول آیاتی در مورد قدریه
- ۴۵۳..... قدریه در شمار بدعت گذاران
- ۴۵۴..... برخورد حضرت امیر علیه السلام با قدریه
- ۴۵۴..... سؤال زراره از امام صادق علیه السلام در مورد قضا و قدر
- ۴۵۵..... «قدر» در کلام حضرت امیر علیه السلام
- ۴۵۷..... فرار از قضای الهی به قدرش
- ۴۵۷..... رابطه‌ی تقدیر و عمل
- ۴۵۸..... برخورداری بندگان از چهار چشم
- ۴۵۹..... تعیین مقدرات پیش از آفرینش آسمان ها و زمین
- ۴۵۹..... سه گونه بودن اعمال
- ۴۶۰..... نارضایتی از قضای الهی و عدم ایمان به قدر او
- ۴۶۱..... اهتمام به دنیا و اقبال به آخرت
- ۴۶۱..... نصیحت امام صادق علیه السلام
- ۴۶۲..... نام قدریه در قرآن
- ۴۶۳..... غلبه‌ی قدر

۴۶۳.....	خشم حسود.....
۴۶۴.....	اعتماد به قضای الهی.....
۴۶۴.....	یاری قدر.....
۴۶۴.....	عدم دفع تقدیر الهی.....
۴۶۴.....	ناچیز شدن خسارت های سنگین.....
۴۶۴.....	ناچیز شدن پاداش بر اثر بی تابی.....
۴۶۵.....	معنای توکل.....
۴۶۵.....	غلبه ی تقدیر بر تدبیر.....
۴۶۵.....	سودمندترین مردم.....
۴۶۶.....	صبر در برابر تقدیرات.....
۴۶۶.....	ناشکیبایی در برابر تقدیرات.....
۴۶۶.....	خشنودی به قضای الهی.....
۴۶۷.....	آفت بزرگی.....
۴۶۷.....	تقدیر باطل کننده ی تدبیر.....
۴۶۷.....	بی فایده بودن مراقبت در برابر تقدیر.....
۴۶۸.....	خشنودی به قضای الهی نشانه ی یقین.....
۴۶۸.....	راه جلب خشنودی خدا.....
۴۶۸.....	رام بودن امور در برابر تقدیرات.....
۴۶۸.....	مدّت داشتن تقدیرات.....
۴۶۸.....	غایت عقل.....

أَحَادِيثُ الْإِرَادَةِ وَأَنَّهَا مِنْ صِفَاتِ الْأَفْعَالِ

۴۶۹.....	اراده پس از علم و قدرت.....
۴۶۹.....	تفاوت علم و مشیت خداوند.....
۴۷۰.....	تفاوت اراده ی خالق و اراده ی مخلوق.....

حدوث مشیت	۴۷۱
آفرینش مشیت	۴۷۱
چگونگی وصف خالق	۴۷۲
بندگان آفریننده	۴۷۲
انواع اراده و مشیت خدا	۴۷۳
چگونگی علم خدا	۴۷۴
تقدم علم بر مشیت	۴۷۴
بداء	۴۷۵
مشیت و اراده از صفات فعل	۴۷۶
مناظره‌ی امام رضا علیه السلام و امامان مأمون	۴۷۷
اعتقاد سلیمان مروزی در رد ادبای الهی	۴۷۷
خنده مأمون و حاضران در مجلس به امامان مروزی	۴۷۸
پرسش امام از سلیمان در مورد کیفیت تکلم با مردم	۴۷۹
تفاوت اراده کننده با اراده	۴۸۰
علم خدا به اهل بهشت و جهنم	۴۸۱
باطل کردن خلود در سخن سلیمان مروزی	۴۸۳
مُحدَث بودن افعال	۴۸۳
تفاوت علم و اراده	۴۸۵
علم بلا معلوم	۴۸۵
تفاوت سمع و بصر با اراده	۴۸۶
خلق موجودات با اراده و مشیت الهی	۴۸۶
اراده‌ی الهی، همان انجام فعل	۴۸۶
حادث بودن اراده	۴۸۷
اراده، صفتی از صفات الهی	۴۸۸
وسوسه شدن سلیمان	۴۸۸

۴۸۹.....	صرار بر سخنی ناصواب .....
۴۹۰.....	نناقض گویی سلیمان مروزی در پاسخ به امام رضا علیه السلام .....
۴۹۱.....	یکسان بودن اراده و علم خدا نزد سلیمان مروزی .....
۴۹۲.....	مشابهت قول سلیمان مروزی به قول یهود .....
۴۹۲.....	تفاوت اراده و علم از نظر امام رضا علیه السلام .....
۴۹۳.....	خنده‌ی امام و مأمون و حاضران در مجلس به سلیمان مروزی .....
۴۹۳.....	دست کشیدن سلیمان مروزی از سخن پیشین خود .....
۴۹۴.....	آگاهی خداوند به معشوش .....
۴۹۴.....	سخنی محال از سلیمان مروزی .....
۴۹۵.....	رد و تکذیب سخن خدا ترنط سلیمان مروزی .....
۴۹۵.....	یکی بودن اراده و قدرت در نظر سلیمان مروزی .....
۴۹۶.....	اعتقاد قدریه .....
۴۹۷.....	مشیت، همان یادآوری نخست .....
	أَحَادِيثُ الرَّسُولِ
۵۰۰.....	چگونگی ابتدای خلقت مؤمن و کافر .....
۵۰۰.....	اصحاب یمین و اصحاب شمال .....
۵۰۱.....	وارد شدن اصحاب یمین در آتش و سربازدن اصحاب شمال از آن .....
۵۰۳.....	رسول خدا صلی الله علیه و آله اولین وارد شونده در آتش .....
۵۰۷.....	برتری قدر از شهود و عقل انسان ها .....
۵۱۱.....	آفرینش آب شیرین و شور .....
۵۱۲.....	گرفتن پیمان از پیامبران .....
۵۱۲.....	پرسش حضرت آدم علیه السلام از خدا در مورد علت آفرینش ذرّیه اش .....
۵۱۳.....	سؤال حضرت آدم علیه السلام از علت اختلاف ذرّیه اش .....
۵۱۴.....	آفرینش فقط برای آزمایش .....

- ۵۱۶..... عِلَّت پیشی گرفتن رسول خدا ﷺ بر سایر انبیا
- ۵۱۷..... عِلَّت تندی و سبکسری مؤمن و وقار مخالفان اهل بیت
- ۵۲۰..... رسول خدا ﷺ اولین اقرارکننده به پروردگار
- ۵۲۰..... چگونگی پاسخ در عالم ذر
- ۵۲۱..... چیستی سرشت الهی
- ۵۲۱..... معرفی و اِثَنای خداوند نفس خود را در عالم ذر
- ۵۲۲..... معاندان خدا بر رسول خدا ﷺ
- ۵۲۳..... برادری بین ارواح در الم اثباح
- ۵۲۳..... اقرار به ربوبیت خدا و اساعت از اهل بیت علیهم السلام
- ۵۲۵..... سرشت توحید
- ۵۲۷..... مفهوم حقیقه
- ۵۲۷..... فطرت همان معرفت الهی
- ۵۲۸..... آغاز معرفت پایدار خدا
- ۵۲۸..... سوالات تکبر و منکر
- ۵۲۹..... پرسش از رسول خدا ﷺ در مورد ولی
- ۵۳۰..... جانشینان پیامبر ﷺ همان استادگان بر صراط
- ۵۳۱..... حدیث آل محمد ﷺ حدیث سخت و دشوار
- ۵۳۲..... به سوی بهشت و به سوی آتش
- ۵۳۳..... اخذ پیمان از پیامبران اولوالعزم
- ۵۳۳..... محل ثابت شدن اطاعت و معصیت
- ۵۳۵..... آغاز شناخت خدا و رسول خدا ﷺ و حضرت امیر ﷺ
- ۵۳۵..... تیزی بینی مؤمن
- ۵۳۶..... چگونگی آفرینش شیعه
- ۵۳۷..... سرشت بهشتی و سرشت جهنمی
- ۵۳۷..... اقرارکنندگان به ولایت و انکارکنندگان آن

۵۳۸	..... معیار تشخیص ایمان و کفر
۵۳۹	..... استغفار پیامبر ﷺ برای حضرت امیر ﷺ و شیعیان آن حضرت
۵۳۹	..... رسول خدا ﷺ اولین پاسخگو
۵۴۰	..... اولین ایمان آورنده و تصدیق کننده ی رسول خدا ﷺ
۵۴۱	..... تمثیل امت برای رسول خدا ﷺ
۵۴۱	..... چهره هایی همچون ماه شب چهارده
۵۴۲	..... بیم دهنده در عالم ذر اول
۵۴۲	..... عرضه ارواح رستاران و دشمنان اهل بیت به ایشان در عالم ذر
۵۴۴	..... اخذ پیمان از شیعیان در سیم حضرت آدم ﷺ
۵۴۵	..... رسول خدا ﷺ نزدیک به خلق خدا
۵۴۶	..... رسول خدا ﷺ برترین انبیاء
۵۴۷	..... اخذ پیمان از انبیا جهت یاری حضرت امیر
۵۴۷	..... یاری پیامبران برای رسول خدا ﷺ و حضرت امیر
۵۴۸	..... اقرار و درو
۵۴۹	..... به پا داشتن خلق در ذر اول
۵۵۰	..... پذیرش و عدم پذیرش ولایت، معیار ایمان و کفر
۵۵۰	..... استقامت بر طریقت همان استقامت بر ولایت
۵۵۱	..... انواع جهاد
۵۵۲	..... تفاوت «مخلقه» و «غیرمخلقه»
۵۵۳	..... اخذ پیمان از انبیا برای ایمان به رسول خدا ﷺ و یاری حضرت امیر
۵۵۳	..... پذیرش و عدم پذیرش ولایت، معیار ایمان و کفر
۵۵۴	..... علم خداوند قبل از خلقت
۵۵۵	..... پیشی گرفتن رسول خدا ﷺ در ایمان و اقرار به خداوند
۵۵۵	..... احکام خاص حضرت ولی عصر

- ۵۵۶..... زمان پیمان برولایت
- ۵۵۶..... داوری حجر الأسود بین امام سجّاد علیه السلام و محمّد بن حنفیه
- ۵۵۸..... نامیده شدن حضرت امیر علیه السلام به «امیر المؤمنین» توسط خداوند
- ۵۵۹..... پذیرش ولایت و عدم پذیرش آن، معیار ایمان و کفر
- ۵۵۹..... رنگ خدا همان رنگ ولایت
- ۵۵۹..... پیمان گرفتن از شیعیان برولایت در عالم ذر
- ۵۶۱..... معنائ سلام بر رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ۵۶۲..... نام گذاری حضرت فاطمه علیها السلام توسط خدا
- ۵۶۳..... اولین اطاعت کنندگان
- ۵۶۴..... بیم دهنده ای از جنس بیم دهندگان پیشین
- ۵۶۴..... مهربعت پیامبران
- ۵۶۴..... ایمان به رسول خدا صلی الله علیه و آله و انکار آن تعزیرت در عالم ذر
- ۵۶۵..... زمان اخذ پیمان برولایت
- ۵۶۶..... آزمایش به ولایت حضرت امیر علیه السلام
- ۵۶۷..... رسول خدا صلی الله علیه و آله و ائمه هدی علیهم السلام، امنای خدا، زمین
- ۵۶۷..... اهل بیت علیهم السلام و شیعیان فقط بر دین اسلام
- ۵۶۸..... اهل بیت علیهم السلام و ارثان پیامبران اولوالعزم
- ۵۷۰..... پیشی گیرندگان در دنیا و آخرت
- ۵۷۱..... ثابت قدمان برایمان به حضرت مهدی علیه السلام
- تَبَيَّنَتْ مَا تَقَدَّمَ مِنْ أَحَادِيثِ الرَّجْعَةِ
- ۵۷۳..... رؤیای صادقه ی علی بن ابراهیم بن مهزیار
- ۵۷۴..... فتنه ای شدیدتر از فتنه ی نخست
- ۵۷۵..... سطا طائیل فرشته ی عذاب
- ۵۷۶..... درخواست اسماعیل نبی علیه السلام برای بازگشت دنیا با امام حسین علیه السلام

۵۷۷	صحیفه‌ی اهل بیت علیهم‌السلام
۵۷۷	صحیفه‌ی امام حسین علیه‌السلام
۵۷۸	درخواست فرشتگان جهت یاری امام حسین علیه‌السلام
۵۷۹	مسجد سهله منزل پیامبران و جانشینان آنان
۵۸۰	عدم آگاهی شیعه به وقت ظهور
۵۸۱	شتابزدگی در امر خدا
۵۸۲	منع از تعیین وقت ظهور
۵۸۲	چگونگی درک مهوای حضرت مهدی علیه‌السلام و تسلیم شدن به آن حضرت
۵۸۳	حضرت مهدی علیه‌السلام نام رهم کنده‌ی رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وآلهم‌وسلم
۵۸۴	وحدت ادیان
۵۸۴	دین فقط اسلام
۵۸۶	سؤال مفصل در مورد «مجنوس» از امام صادق علیه‌السلام
۵۸۷	علت نام‌گذاری قوم حضرت موسی علیه‌السلام به یهود
۵۸۷	علت نام‌گذاری قوم حضرت عیسی علیه‌السلام به نصاری
۵۸۷	علت نام‌گذاری صابئین به صابئین
۵۸۸	عدم رؤیت حقیقت امام زمان علیه‌السلام
۵۸۸	دیده شدن حضرت مهدی علیه‌السلام از زمان ولادت تا زمان وفات امام حسن علیه‌السلام
۵۹۰	مخاطبان حضرت مهدی علیه‌السلام در زمان غیبت
۵۹۰	ورود حضرت مهدی علیه‌السلام به مکه با لباس رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وآلهم‌وسلم
۵۹۱	چگونگی ظهور حضرت ولی عصر علیه‌السلام
۵۹۲	ایستادن حضرت مهدی علیه‌السلام بین رکن و مقام و فراخواندن اصحابش
۵۹۲	شاد شدن جان‌های مؤمنان به سبب عمودی از نور
۵۹۳	بازگشت امام حسین علیه‌السلام و یارانش
۵۹۳	بیعت کفر و نفاق و خدعه

- جبرئیل اولین بیعت کننده با امام زمان علیه السلام ۵۹۴
- فریاد کننده ای از درون قرص خورشید ۵۹۴
- نخستین بیعت کنندگان با حضرت مهدی علیه السلام ۵۹۵
- فریاد کننده ای از مغرب ۵۹۶
- فراخوان حضرت مهدی علیه السلام در کنار کعبه ۵۹۷
- خواندن صحیفه های انبیا توسط حضرت مهدی علیه السلام ۵۹۸
- آشکار شدن آیه اَلْأَرْضُ بَیْنَ رُكْنٍ وَمَقَامٍ ۵۹۹
- فرورفتن شکر سفیان در زمین ۵۹۹
- آشکار شدن فرزندان جنیان و معاشرت آنان با مردم ۶۰۰
- وضعیت کوفه با حضور حضرت مهدی علیه السلام در آن ۶۰۱
- تفاخر کعبه بر قسمتی از سرزمین کربلا ۶۰۱
- اقدامات حضرت مهدی علیه السلام در ولایت ۶۰۲
- دو دسته شدن مردم ۶۰۵
- بیان ظلم به انبیا و اوصیا و مؤمنان ۶۰۶
- فرجام سران مخالفان اهل بیت علیهم السلام ۶۰۷
- وضعیت شهر بغداد ۶۰۸
- خروج سید حسنی ۶۱۰
- درخواست سید حسنی از حضرت مهدی علیه السلام ۶۱۱
- بیعت سید حسنی با حضرت مهدی علیه السلام و عکس العمل سپاه او ۶۱۴
- کشته شدن سفیانی و بازگشت ائمه ی هدی علیهم السلام به دنیا ۶۱۵
- بازگشت رسول خدا صلی الله علیه و آله به دنیا در میان مهاجرین و انصار ۶۱۶
- معیت رسول خدا صلی الله علیه و آله و حضرت امیر علیه السلام با حضرت مهدی علیه السلام ۶۱۷
- شکایت ائمه ی هدی علیهم السلام به رسول خدا صلی الله علیه و آله از وقایع بعد از وفات آن حضرت ۶۱۸
- شکایت حضرت زهرا علیها السلام به رسول خدا صلی الله علیه و آله از وقایع بعد از وفات آن حضرت ۶۱۸
- معرفی دابة الارض ۶۲۱

۶۲۲.....	عای امام رضا علیه السلام برای حضرت مهدی علیه السلام
۶۲۴.....	عای برای حضرت مهدی علیه السلام
۶۲۶.....	ذبیاری خدا از زوار امام حسین علیه السلام
۶۲۶.....	نیفتیت زیارت امام حسین علیه السلام توسط مؤمنین در قیامت
۶۲۸.....	ازگشت بعد از مرگ برای اقوامی خاص
۶۲۹.....	و غیبت برای حضرت مهدی علیه السلام
۶۲۹.....	خطبه‌ی مخزون
۶۳۰.....	سپاس و ستایش خاوند متعال
۶۳۰.....	عزفی اجمالی رسول خدا صلی الله علیه و آله
۶۳۲.....	روح زندگی
۶۳۲.....	شارت به یاری خداوند
۶۳۳.....	و بارنشستن درخت حیات برای اهل حق
۶۳۴.....	حجت بالغه‌ی الهی
۶۳۵.....	اختصاص به اسلام و گزینش برای آن
۶۳۵.....	عجائب پایان ناپذیر
۶۳۶.....	مراقبت کنندگان از دین
۶۳۷.....	نتایج شناخت عمیق
۶۳۸.....	تلب سلیم
۶۳۹.....	ژهای نفوذ ناپذیر
۶۳۹.....	ظهاری شگفتی حضرت امیر علیه السلام
۶۴۰.....	یابودی دشمنان خدا به دست مردگانی برانگیخته شده
۶۴۱.....	دای «سلونی قبل از تققدونی»
۶۴۱.....	شعله‌ور شدن فتنه‌ها
۶۴۳.....	خروج سفیانی

- ۶۴۴..... رسیدن قسمتی از لشکر سفیانی به کوفه.
- ۶۴۵..... خروج مشرکان و منافقان کوفه به طرف دمشق.
- ۶۴۶..... پیوستن راهبی از اهل نجران به حضرت مهدی علیه السلام.
- ۶۴۷..... دو ندا در ماه رمضان.
- ۶۴۹..... حرکت حضرت مهدی علیه السلام به سمت مصر و سخنرانی در آنجا.
- ۶۵۰..... چگونگی باوران حضرت مهدی علیه السلام.
- ۶۵۲..... دیدن نه نشانه قبل از قیامت.
- ۶۵۳..... شباهت امت رسالت خدا صلی الله علیه و آله به باران.
- ۶۵۴..... نجات سعادت بداندان دردمند به برکت اهل بیت علیهم السلام.
- ۶۵۶..... تنها نعمت مورد سؤال.
- ۶۵۶..... ذکر فضائل حضرت امیر علیه السلام از اسان و انکش.
- ۶۵۷..... مناظره‌ی مؤمن طاق با ابوحنیفه رموز جمع.
- ۶۵۸..... معرفی ذوالقرنین از زبان حضرت امیر علیه السلام.
- ۶۵۹..... حکایت حدیث عمار یاسر.
- ۶۶۰..... شباهت خانواده‌ی حضرت امیر علیه السلام با خانواده‌ی سرور، یعقوب علیه السلام.
- ۶۶۲..... تفسیر و تأویل آیه‌ی چهارم سوره‌ی شعراء.
- ۶۶۳..... حضرت امیر علیه السلام دابة الارض.
- ۶۶۴..... چیهستی دابة الارض.
- ۶۶۵..... ویژگی‌های دابة الارض.
- ۶۶۶..... آگاهی حضرت امیر علیه السلام به هزار کلمه‌ی کلیدی.
- ۶۶۷..... ویژگی‌های حواء الارض.
- ۶۶۸..... آشنایی یهود با دابة الارض.
- ۶۶۸..... علی علیه السلام تأویل دابة الارض.
- ۱۷۱..... یادآوری سؤال فراموش شده.
- ۱۷۱..... گسترش ندای توحید و نبوت در اطراف زمین.

- ۶۷۱..... بازگشت رسول خدا ﷺ به دنیا
- ۶۷۲..... بازگشت رسول خدا ﷺ و حضرت امیر ﷺ به دنیا و ملاقات آن دو در کوفه
- ۶۷۳..... إنباء الأرض همان عذاب نزدیک تر
- ۶۷۳..... شستن مردان غول پیکر به دست رسول خدا ﷺ یا حضرت امیر ﷺ
- ۶۷۳..... حسین بن علی ﷺ تأویل «راجفه»
- ۶۷۴..... امام، آخرین فرد روی زمین
- ۶۷۵..... وازده هدایت یافته بعد از حضرت مهدی ﷺ
- ۶۷۷..... کثرت عمر دنیا برای آل محمد ﷺ
- ۶۷۸..... باری شدن قطعی حضرت مهدی ﷺ توسط فرشتگان به هنگام ظهور
- ۶۷۹..... وضاع و احوال مردم مقارن با ظهور حضرت مهدی ﷺ
- ۶۷۹..... امام زمان ﷺ با فرمان و سنت و - اکمیل جده
- ۶۸۰..... حضرت مهدی ﷺ منتقم حضرت زهرا ﷺ
- ۶۸۱..... بردی از اهل بیت ﷺ با فرمانروایی سید الشهدا
- ۶۸۱..... تنه ای سخت و ریشه کن کننده برای خواص
- ۶۸۲..... سه ندا در ماه رجب
- تَبَيَّنَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ أَحَادِيثِ الذِّكْرِ
- ۶۸۵..... علّت انس و اختلاف افراد با یکدیگر
- ۶۸۶..... علّت تندخویی مؤمن و متانت و آرامش مخالفان
- ۶۸۷..... غار ثبوت معرفت خدا
- ۶۸۸..... نخستین اقرار کنندگان به ربوبیت خدا
- ۶۸۹..... سرشت بهشتیان و سرشت جهنمیان
- ۶۹۰..... میر المؤمنین ﷺ تقسیم کننده ی بهشت و جهنم
- ۶۹۴..... علّت نام گذاری حضرت زهرا ﷺ به «فاطمه»
- ۶۹۴..... نواهی «حجر الأسود» به وفای به عهد بندگان

- دعوت به حج ..... ۶۹۶.
- «حجر الأسود» جا یگاه پیمان بندگان ..... ۶۹۷.
- بوسیدن و لمس «حجر الأسود» جهت تجدید عهد ..... ۷۰۱.
- علت شیرینی و گوارایی و شوری و تلخی خوراکی ها ..... ۷۰۶.
- علت رفتار بد مؤمن و رفتار به ظاهر شایسته ی ناصبی ..... ۷۰۷.
- اختلاف نظر حضرت امیر علیه السلام با عمر در مورد حجر الأسود ..... ۷۱۶.
- چیست پیمان عالم دژ ..... ۷۱۸.
- دلیل برتری رسول خدا صلی الله علیه و آله بر انبیاء اولوا العزم ..... ۷۲۰.
- فهرست منابع ..... ۷۲۳.

پیشکش

رسول گرامی اسلام ﷺ در آستانه‌ی رحلتش، بسان پدری مهربان برای حفظ وصیانت امت از انحراف و اسوای و صلاحت و گمراهی فرمود:

«اَتُونِي بِدَوَارٍ وَصَّيْتُكُمْ أَكْتُبُ لَكُمْ كِتَابًا لَا تَضِلُّوْا بَعْدَهُ أَبَدًا»^۱

برای من مرگب و کتف [شستن] بیاورید تا برای شما نوشته‌ای بنویسم که پس از آن هرگز گمراه نشوید.

ولی با کمال تأسف، یکی از سران مستقیمه با بیان «فَإِنَّهُ يَهْجُرُ»^۲ مانع از اجرای آخرین وصیت پیامبر رحمت شد، و از آن زمان عمداً و غرضاً انحراف از «صراط مستقیم»^۳ را که همان ولایت علی‌عالی‌عمرانی علیه‌السلام است در امت اسلام رقم زد. به برید این انحراف تا روز ظهور آخرین ودیعه‌ی الهی ادامه خواهد داشت و جهالت و تاریکی روز ۱۰ روز فراگیرتر گشته و عالم در ظلمت بیشتری فرو خواهد رفت. قرآن کریم از این داهیه‌ی عُنْمی با آیه شریفه‌ی «وَاللَّيْلِ إِذَا يَأْسَرُ»^۴ (الفجر، ۴) یاد کرده است.

۱. الإرشاد، ج ۱، ص ۱۸۴.

۲. همان.

۳. «عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عليه‌السلام فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ «اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ» قَالَ هُوَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عليه‌السلام وَ مَعْرِفَتُهُ». (معانی الأخبار، ص ۳۲، ح ۳؛ تفسیر القمی، ج ۱، ص ۲۸)

۴. «عَنْ جَابِرِ بْنِ زَيْدٍ الْجُعْفِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عليه‌السلام قَالَ ... «وَاللَّيْلِ إِذَا يَأْسَرُ» هِيَ دَوْلَةُ حَبْرٍ فِي تَسْرِي إِلَى قِيَامِ الْقَائِمِ» (و شب هنگامی که بگذرد)؛ منظور از آن دولت حبر (ابوبکر) است که تا قیام قائم علیه‌السلام ادامه پیدا خواهد کرد. (تأویل الآیات، ص ۷۶۶)

پس از این اقدام اسف بار و افول شمس جمال رسول خدا ﷺ عالم در لیل فرو رفت. سران سقیفه و پیروان آنها که خود عاملان اصلی این ظلمت و تاریکی بودند؛ فرصت را غنیمت شمردند و با تشکیل شورایی مانع از خلافت ظاهری وصی برحق رسول خدا ﷺ شدند و نگذاشتند فضائل و مناقب آن حضرت، در میان مردم منتشر شود. زیارت جامعه‌ی ائمه‌ی المؤمنین علیهم‌السلام گزارش این مصیبت بزرگ و این خیانت عظیم را با عباراتی جانسوز این گونه حکایت می‌کند:

«فَلَمَّا مَضَى الْمُصْطَفَى ﷺ، اخْتَفَظُوا الْغُرَّةَ، وَانْتَهَزُوا الْفُرْصَةَ، وَانْتَهَكُوا الْحُرْمَةَ، وَغَادَرُوا عَلَى فِرَاشِ الْوَفَاةِ، وَاسْرَعُوا لِنَقْضِ الْبَيْعَةِ، وَمُخَالَفَةِ الْمَوَائِيقِ الْمُؤَكَّدَةِ، وَبَيَانَةِ الْمَانَةِ الْمَعْرُوضَةِ ...

پس ه: می که رسول خدا ﷺ درگذشت، [سرمداران سقیفه] از غفلت مردم به سرعت اسفاده کردند و فرصت را غنیمت شمردند و هتک حرمت کردند، و به پیامبر ﷺ در حالی که در سترمرگ بود، بی‌وفایی نمودند و به سرعت برای شکستن بیعت و مخالفت با ائمه‌ی اربعین علیهم‌السلام محکم و خیانت به امانتی که عرضه شده بود، شتافتند....

فَحُشِرَ سَفَلَةُ الْأَعْرَابِ، وَبَقَايَا الْأَحْزَابِ إِلَى دَارِ التُّبُوءِ وَالرَّسَالَةِ، وَمَهَبِطِ الْوَحْيِ وَالْمَلَائِكَةِ، وَمُسْتَقَرِّ سُلْطَانِ الْوَلَايَةِ، وَمَعْدِنِ الْوَصِيَّةِ وَالْخِلَافَةِ وَالْإِمَامَةِ، حَتَّى نَقَضُوا عَهْدَ الْمُصْطَفَى، فِي أَخِيهِ عَلِيٍّ الْهُدَى، وَالْمُرْتَكِبِينَ لَكَيْدِ النَّجَاةِ مِنْ طُرُقِ الرَّدَى، وَجَرَحُوا كَيْدَ خَيْرِ الْوَرَى، فِي ظُلْمِ ابْنَتِهِ، وَاضْطِهَادِ خَلِيلِهِ، وَاهْتِصَامِ عَزِيزَتِهِ، وَبَضْعَةِ لَحْمِهِ، وَلَذَّةِ كَيْدِهِ، وَخَذَلُوا بَعْلَهَا، وَصَغَرُوا قَدْرَهُ، وَاسْتَخَلُّوا مَحَارِمَهُ، وَقَطَعُوا رَحِمَهُ، وَأَنْكَرُوا أُخُوَّتَهُ، وَهَجَرُوا مَوَدَّتَهُ، وَنَقَضُوا طَاعَتَهُ، وَجَحَدُوا وَلايَتَهُ، وَأَطْمَعُوا الْعَبِيدَ فِي خِلَافَتِهِ، وَقَادَوْهُ إِلَى بَيْعَتِهِمْ، مُضِلِّتَةً سُبُوقَهَا، مُسْرِعَةً أَسْنَتَهَا، وَهُوَ سَاخِطُ الْقَلْبِ، هَائِجُ الْغَضَبِ، شَدِيدُ الصَّبْرِ، كَاظِمُ الْغَيْظِ، يَدْعُونَهُ إِلَى بَيْعَتِهِمْ

الَّتِي عَمَّ شَوْمُهَا الْإِسْلَامَ. وَزَرَعَتْ فِي قُلُوبِ أَهْلِهَا الْأَثَامَ».

پس فرومایگان از عرب‌ها و باقیماندگان از گروه‌های باطل به در خانه‌ی نبوت و رسالت و محل نزول وحی و ملائکه و قرارگاه سلطان ولایت و معدن وصیت و خلافت و امانت، جمع شدند، تا این که عهد پیامبر را در مورد برادرش، پرچم هدایت و روشن کننده‌ی راه نجات از راه‌های هلاکت، نقض کردند و جگر بهترین آفریدگان خدا را در اثر ظلم به دخترش و پایمال کردن محبوبه‌اش و خورد کردن عزیز و پاری تن و جگر گوشه‌اش مجروح ساختند و شوهرش را خوار کردند و قدرش را که یک شمرند و [شکستن] حرمت‌هایش را حلال پنداشتند و رحمش را قطع کردند و رادیش را با رسول خدا ﷺ انکار و مودت و دوستیش را ترک کردند و طاعتش را ترک و ریش را منکر شدند و بندگان را در خلافتش به طمع انداختند و او را به جانب بی‌تشیان کشیدند؛ در حالی که شمشیرهایشان را از نیام برکشیده و سر نیزه‌ها را بالا گرفته بودند و (علی علیه السلام) در حالی که ناراضی و غضبناک بود، به شدت صبر می‌کرد و خشمش فرو می‌برد. [ایرا منافقان] او را به بیعت با خودشان فرامی‌خواندند [بیعتی] که شومی‌اش تمام اسلام را در بر گرفت و در دل‌های اهل آن (بیعت) تخم گناه کاشت.

سردمداران سقیفه که از آغاز با شعار «حَسْبُنَا كِتَابُ اللَّهِ» ادای جدایی قرآن از اهل بیت ﷺ را سردادند، پس از غصب خلافت برای تسلط هر چه می‌توانست بر اوضاع، با تمام توان مانع از نشر حدیث آل محمد ﷺ شدند و با ناقلین احادیث اهل بیت ﷺ به شدت برخورد کردند و حدود صد سال از نقل حدیث جلوگیری نمودند. در طول این مدت تریسند علی علیه السلام را حدود بیست و پنج سال خانه‌نشین کنند، و طرفداران مکتب خلفاء نیز پس از آنان در طی پنج سال حکومت ظاهری آن حضرت، با به راه انداختن جنگ‌های خونین جمل، صفین و نهروان در میان مسلمانان، مانع از گسترش علوم و معارف اهل بیت ﷺ شدند.

پس از به شهادت رسیدن علی علیه السلام بنی امیه نیز همان سیره و روش را ادامه دادند و امام مجتبی علیه السلام را مسموم و حضرت سید الشهداء علیه السلام و یاران باوفایش را در کربلا به شهادت رساندند و حضرت علی بن الحسین علیه السلام را خانه نشین کردند و تنها در فرصتی که با انقراض حکومت بنی امیه و به روی کار آمدن دولت بنی عباس پیش آمد، تا حدودی فضای نشر علوم آل محمد علیهم السلام و انتشار فضائل و مناقب آل رسول صلی الله علیه و آله گسترش یافت و مجالی فراهم آمد تا معارف ائمه الهیه توسط امام باقر علیه السلام و امام صادق علیه السلام به جامعه ارائه گردد و نیاز به همراهی قرآن و مفسرین و معبرین آن به مردم گوشزد شود و حقایقی از باطن و تأویل قرآن به ظهور رسد و ارتباط اهل بیت علیهم السلام بیش از پیش برای مردم روشن گردد. ولی با به حکومت رسیدن هارون الرشید و سختگیری های او بر امام موسی بن جعفر علیه السلام و زندانی شدن آن حضرت، بار دیگر عملاً شعار «رَسُولُ كِتَابِ اللَّهِ» احیا شد و مأمون نیز که به تعبیر حدیث لوح حضرت زهرا علیه السلام «عَفْرِيتُ» خلفای بنی عباس بود، با گسترش و ترویج و ترجمه آثار یونانیان سعی و تلاش فراوان کرد تا توجه مردم را از در خانه های اهل بیت نبوت علیهم السلام منحرف کند و آنها را به فراگیری علمی وادارد که «لَا يُسْمِنُ وَلَا يَغْنَمُ مِنْهُ» (الغاشیه، ۷) بود.

پس از او نیز، بی توجهی به اهل بیت علیهم السلام و احادیث ائمه یافت و با منزوی ساختن و محصور و محبوس کردن ائمه ای هدی علیه السلام و پیروان راستین ایشان فرهنگ جدایی قرآن از عترت بر جامعه حاکم بوده و اگر در این میان افرادی پیدا می شدند که بخواهند در ترویج علوم اهل بیت علیهم السلام قدمی بردارند به شدت با آنها مخالفت می شد. شدت این مخالفت در حدیثی از امام صادق علیه السلام این گونه بیان شده است:

«حَتَّى عَانَدُوا مَنْ أَظْهَرَ وِلَايَةَ وُلَاةِ الْأَمْرِ وَطَلَبَ عُلُومَهُمْ»^۱

۱. ... يَقْتُلُهُ عَفْرِيتٌ مُسْتَكْبِرٌ... (الکافی، ج ۱، ص ۵۲۸، ح ۳)

۲. وسائل الشیعه، ج ۲۷، ص ۲۰۰-۲۰۱.

تا این که در مخالفت با کسی که ولایت صاحبان امر (اثنه‌ی هدی علیهم‌السلام) را اظهار کرد و خواستار علوم آنان شد، لجاجت ورزیدند.

این نحوه‌ی برخورد با فراز و نشیبی که در طول تاریخ شیعه داشته همچنان ادامه پیدا کرده و آثار شوم آن تا زمان حال نیز جاری و ساری است و عالم همچنان در ظلمت لیل سردمداران مکتب سقیفه به سیر قهقرایی خود ادامه می‌دهد و بی‌تردید تا ظهور دولت کریمه‌ی قائم آل محمد علیهم‌السلام که تجلی شمس ولایت است و قرآن از آن با آیه‌ی شریفه‌ی «وَالنَّهَارُ إِذَا تَجَلَّىٰ»^۱ بلیا ۲، یاد کرده، ادامه خواهد یافت.

با کمال تأسفک این بداندیشی خصوصاً در مجامع علمی رسمی کشور و بالأخص در دانشکده‌های به اصلاح الهیات آن چنان حاکم است که اگر دردمندی که دماغش زمیخانه‌ی محمد و آل محمد علیهم‌السلام بر بی‌شنیده است، بخواهد احادیث اهل بیت علیهم‌السلام را مطرح کند، با عناوین کوبنده‌ای هم چون اخباری، اهل حدیث، قشری و ظاهری از او یاد می‌کنند و با این کار به تخریب جایگاه و شخصیت وی می‌پردازند و با این طرز برخورد نه تنها هیچ وقعی به حدیث نمی‌گذارند، بلکه به شدت در صدد کوبیدن و منزوی کردن صاحبان این نوع تفکر برمی‌آیند و با تبلیغات خود طرفداران حدیث اهل بیت علیهم‌السلام را افراد بی‌درایتی جلوه می‌دهند که فقط به نقل اکتفا کرده و از عقل و عتبات بی‌بهره‌اند.

و حال آن که این جماعت مدّعی علم با کنار گذاشتن یکی از ارکانت گرانبهای رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وآل‌ه‌وسلم‌وآل‌ه‌وسلم‌وآل‌ه‌وسلم همان تفکر «حَسْبُنَا كِتَابُ اللَّهِ» را پررنگ و پررنگ‌تری کنند. تا آنجا که اگر کسی در حضورشان از سقراط و افلاطون و ارسطو و غزالی و ابن عربی و سهروردی و ملاصدرا و... سخن بگوید اندیشمند و متفکر جلوه داده می‌شود! ولی اگر قال الصادق علیه‌السلام و قال الباقر علیه‌السلام بگوید اخباری، نقل‌گرا و ظاهری به حساب می‌آید!

۱. عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ قَالَ سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ علیه‌السلام عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ... «وَالنَّهَارُ إِذَا تَجَلَّىٰ» قَالَ النَّهَارُ هُوَ الْقَائِدُ علیه‌السلام مِنْ أَهْلِ الْبَيْتِ، إِذَا قَامَ غَلَبَ كَوَلَّتُهُ الْبَاطِلُ. منظور از «روز» همان حضرت مهدی که قائم آل محمد علیهم‌السلام است. هنگامی که قیام بفرماید بر دولت باطل چیره خواهد شد. (تفسیر القمی، ج ۲، ص ۴۲۵)